

“Бронзова подія” у творчому доробку Романа Патика

– Чи були складнощі під час виконання роботи?

– Якщо порівнювати попередні мої роботи з увічнення пам'яті Георгія Кірпи (у Львові та Рівному) із третьою пам'ятною дошкою, то, зрозуміло, що портретні пам'ятні дошки у бронзі складніші у виконанні, адже там потрібно враховувати всі нюанси рис обличчя. Виконання цієї пам'ятної дошки також мало свої складнощі і в обранні техніки виконання, і в часі. За певних обставин виготовлення макету велось напряму в гіпсі, минаючи стадію виконання в глині. Якщо робота над ескізами макетів тривала з кінця 2008-го по 2010-й рік, то ви-

і напруженим, і плідним.

– Прокоментуйте, що відтворене на пам'ятній дошці?

“Як завідувач, з червня цього року я почав займатися ремонтом музею історії Львівської залізниці, який завершили напередодні ювілейної дати Львівської магістралі, 3 листопада. Тож з 8-ї до 17-ї години працював як завідувач музею, а з 17-ї до 23-ї години і впродовж вихідних – як скульптор. Тому цей рік був для мене дуже плідним”.

– У нижній частині таблиці розміщено рельєфну композицію, на якій зображено архітектурні символи Львова із зображенням першого Львівського вокзалу та архітектурні символи Відня із зображенням північного вокзалу у столиці Австрії, від перону якого вирушив до Львова перший потяг. Гори між архітектурними зображеннями символізують українські Карпати та австрійські Альпи. Композицію об'єднує детально пророблене рельєфне зображення першого поїзда “Ярослав”, який рухається віадуком, символізуючи, що у нашій місцевості є багато штучних споруд. На картуші зверху зображено сучасний логотип Львівської залізниці, знизу – символ цісарсько-австрійських залізниць – крилате колесо фортуни. До слова, Львівський вокзал після неодноразових відбудов, ремонтів та реконструкцій, хоча й був збудований у стилі сецесії, зазнав великих змін у декорі, внаслідок яких втратив свій первісний вигляд. Тому естетичний вигляд і манера виконання пам'ятної таблиці є близькими до стилю другої половини XIX століття. Такий підхід до виконання роботи було підтримано художньою радою Львова.

– Як оцінюєте загалом витвір власних рук?

– До виконання всіх своїх робіт підходжу серйозно. Для мене важливо, щоб результат моєї творчої праці відповідав задуму та високим творчим критеріям. Якщо вже за щось братися, то робити це потрібно добре, а якщо не вмієш, то й не берися. Це один із принципів мого життя, тож не шкодував ні вільного часу,

Нещодавно на споруді Львівського вокзалу в урочистій обстановці відкрито меморіальну дошку на честь події, яка відбулася далекого 4 листопада 1861 року, коли з Відня до Львова прибув перший поїзд, що стало початком розвитку залізничного сполучення на території сучасної України. Автором пам'ятної дошки є художник та скульптор, завідувач музею історії Львівської залізниці, член Співки дизайнерів України Роман Патик. Ця робота стала для митця третім меморіальним твором, дві попередні теж розміщені на фасадах залізничних споруд Львівської магістралі. Днями Роман Патик побував в гостях у редакції і розповів про особливості втілення у бронзі ідеї меморіальної дошки на Львівському вокзалі.

– Ініціатором створення такої пам'ятної таблиці ще у 2008 році виступило Австрійське консульство, а в квітні того ж року Львівська міська рада видала розпорядження про встановлення пам'ятної таблиці на честь прибуття першого поїзда з Відня до Львова на стіні споруди з боку першого перону згідно з архітектурно-планувальним завданням – на декоративному дзеркалі між пілястрами, – розповідає Роман Патик. – Власне з того часу розпочалася робота над ескізами та макетами пам'ятної дошки. Із чотирьох моїх різних проектів макетів керівництво залізниці обрало перший варіант, тільки було змінено текст.

готовлення цієї дошки в м'якому матеріалі в натуральну величину 1,5 на 1 метр розпочалося у 2011-му. Паралельно тривала робота над виготовленням пам'ятної дошки з нагоди 65-річчя від Дня народження Георгія Кірпи, яку 22 липня 2011 року встановили на фасаді будівлі Рівненської дирекції залізничних перевезень. У цих роботах я брав участь як скульптор. Крім того, як завідувач, з червня цього року я почав займатися ремонтом музею, який завершився напередодні ювілейної дати Львівської залізниці, 3 листопада. Тож з 8-ї до 17-ї години працював як завідувач музею, а з 17-ї до 23-ї години і впродовж вихідних – як скульптор. Тому цей рік був для мене

ні сил, аби все вдалося. Для багатьох моїх колег, які досі вважали мене живописцем, стало відкриттям, що я, на їхню думку, виявився ще й непоганим скульптором. Загалом я задоволений роботою, бо вважаю, що мені вдалося відтворити у бронзі весь задум. Мені не довелося бувати у Відні, тож треба було попередньо провести багато дослідницької роботи, ознайомитися з мистецькою та іншою літературою, щоб переконливо відтворити архітектурний дух Відня.

– Ремонт в музеї залізниці завершено. Чи змінилося щось у його інтер'єрі та експозиції?

– Тепер музей має великий плазмовий екран, на якому демонструємо різні відеосюжети про історію Львівської залізниці, і фільми про її колишнього керівника, Героя України Георгія Кірпу. Крім того, на вікнах встановлені чудові жалюзі на залізничну тематику, на яких зображення змінюється відповідно до історичного періоду експозиції. Про таке я мріяв ще у 2000 році, адже усе своє життя був причетний до створення музею – і в 1978, і в 2001-му (до 140-річчя залізниці), і тепер, у 2011-му. У музеї з'явилася карта Львівської залізниці із різнокольоровою підсвіткою, маємо новий комп'ютер, підключений до мережі Інтернет. Все це і чимало іншого музей отримав завдяки сприянню та турботі керівництва залізниці, зокрема заступника начальника залізниці Івана Степановича Груника, за що йому велике спасибі від працівників і відвідувачів.

Розмовляла Оксана ПОДОЛЬСЬКА
Фото Юрія ЮХНИЦЬКОГО

Прикордонна станція очима юних залізничників

Юні залізничники зі Львівської дитячої залізниці нещодавно провели незвичайне практичне заняття – побували на прикордонній станції Мостиська-2, де докладно ознайомилися із особливостями усіх напрямків станційної роботи.

Як розповіла майстер виробничого навчання Галина Котеньова, ініціював таку екскурсію електромонтажник будівельного управління №6 Валерій Харатін, батько двох юних залізничників – Юлії і Ярослава. На станції Мостиська-2 групу у складі 20 юних залізничників і трьох інструкторів супроводжував заступник начальника станції Сергій Федечко. “Діти були в захваті від того, що на власні очі побачили, як відбувається перестановка з широкої колії на вузьку (вони самостійно вимірювали їхні розміри), як за допомогою кранів перевантажують з одного вагона в інший, – зазначила Галина Котеньова. – Я розповідала дітям

про ці процеси на заняттях, але коли вони побачили їх наживо – значно краще сприйняли. Наші юні залізничники поставили майстру багато запитань про його роботу, розглядали гальмівні колодки. Позналимились ми і з роботою чергового по станції. Загалом, юні залізничники “розібрали” усю роботу станції. Звісно, що їм було цікавіше, ніж на звичайному занятті в приміщенні дитячої залізниці. Ми неодноразово їздили по залізничних станціях, але на прикордонній, де, як відомо, робота має свої особливості, були вперше. Після відвідин станції Мостиська-2 наша група поїхала в село Підгать на запрошення сім'ї Харатіних та сімей юних

залізничників, які там проживають. Нас дуже привітно зустріли, пригостили гарячим чаєм. У селі чудові краєвиди – ліс, озера, річки, водоспади. Побачили ми й залишки першої колії, що йшла з Польщі до Львова. О 17 годині

ми повернулись електропоїздом до Львова.

За запрошення, доброзичливу гостинність та за дисциплінованих, розумних дітей, які відвідують нашу дитячу залізницю, висловлюю щире подяку сім'ї Харатіних

та сім'ям усіх юних залізничників із Підгати Мостиського району. Окрема подяка – заступнику начальника станції Мостиська-2 Сергію Федечку. Без допомоги усіх цих людей ми не організували б такої цікавої екскурсії”.

Подорожі юних залізничників продовжуються. Троє дітлахів разом із двома інструкторами їздили на щорічний екологічний фестиваль, який проводиться на Запорізькій дитячій залізниці. Із собою наші юні залізничники щороку везуть саджанці кущів, карпатських ялинок, туй і висаджують їх далеко від Карпат. Як зазначила Галина Котеньова, розсаду збирають власними силами. Через кілька років, коли усі насадження виростуть, на Запорізькій дитячій залізниці буде справжній зелений куточок, посаджений вихованцями Львівської дитячої залізниці.

Галина КВАС